

გადაწყვეტილება
საქართველოს სახელით

21.11.2018 წ.
მცხეთა

ქ.

მცხეთის რაიონული სასამართლოს
მოსამართლე დავით ახ-ლბედაშვილი

სხდომ-ს მდივანი ბელა ოჩიაური

მოსარჩელე - შპს „ს----რ ჯ----ჯია გაზი“

წარმომდგენელი - მ-რინე ხ-ჩიძე, მ-ხეილ კ--აბაძე

მოპასუხე - კოოპერატივი „რ- ჯ----ჯიან აგრო ექსპორტ ჯგუფი“

წარმომდგენელი - დავით თარიმ-ნიშვილი, შორენა კოჭლამ-ზიშვილი

დავის საგანი - ნასყიდობის საფასურის და ზიანის ანაზღაურება

აღწერილობითი ნაწილი

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1. მოპასუხისათვის მოხმ-რებული ბუნებრივი აირის ღირებულების 10 545.88 ლარის ანაზღაურება; მ-უღებელი შემოსავლის სახით 2016 წლის მ-რტიდან, სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე, ყოველთვიურად 1-5.45 ლარის და საადვოკატო მომსახურების თანხის დაკისრება.

2. მოპასუხის პოზიცია

2.1. მოპასუხე წამოდგენილი შესაგებლით და სასამართლო სხდომ-ზე სარჩელს ცნობს ნაწილობრივ, მხოლოდ მ-ს მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის დავალიანების ნაწილში სრულად.

3. საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ფაქტობრივი გარემოებები

3.1 უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.1. კოოპერატივი „რ- ჯ----ჯია აგრო ექსპორტ გრუპი“ წარმოადგენს ბუნებრივი გაზის არასაყოფაცხოვრებო მომხმ-რებელს, რომელსაც განაწილების ლიცენზიისათვისაგან წლების განმ-ვლობაში მ-ეწოდებოდა ბუნებრივი გაზი. მოპასუხე ელექტორულ ბაზაში (საბილინგო ბაზაში) ირიცხება აბონენტის ნომრით #2112634049. ზეპირი სახელშეკრულებო ურთიერთობათა ფარგლებში მოპასუხეს, მ-თ შორის, ნაწილობრივ ანგარიშ-ფაქტურის საფუძველზეც, მ-ეწოდებოდა ბუნებრივი აირი.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- მხარეთა ახსნა-განმარტებანი;
- ამონაწერი აბონენტის ბარათიდან;
- საწარმოდან გაცემული ცნობა #0-SGG-AS-N-2016-11-30/12;

3.1.2. 2015 წლიდან 2016 წლის თებერვლის თვემდე მოპასუხემ მოიხმ-რა 11 445.88 ლარის ბუნებრივი გაზი, საიდანაც გადაიხ-და 900 ლარი, ხოლო 1- 545.88 ლარი დღემდე გადაუხდელია.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- მხარეთა ახსნა-განმარტებანი;
- საწარმოდან გაცემული ინფორმ-ცია აბონენტის ნომერსა და დავალიანებაზე,
- საგადასახ-დო ანგარიშ-ფაქტურები
- საწარმოდან გაცემული ცნობა NO-SGG-AS-ID-2016-12-5/17.

3.2. დადგენილი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.2.1. ვინაიდან ვალდებულების დარღვევიდან დღემდე გასულია 17 თვეზე მეტი მოსარჩელეს ვალდებულების შეუსრულებლობის გამო ადგება ზიანი. კერძოდ, მოპასუხეს დროულად რომ შეესრულებინა ვალდებულება, მოსარჩელეს საშუალება ექნებოდა თავისი კუთვნილი თანხ- განეთავსებინა ერთ-ერთ საკრედიტო დაწესებულებაში, კერძოდ სს „ლიბერთი ბანკი“-ში და მ-ელო სარგებელი წლიური 12% ოდენობით. შესაბამ-სად, ყოველთვიურად მიიღებდა დავალიანების თანხის 1- 545.88 ლარის ერთ პროცენტს, რაც შეადგენს თვეში 1- 5.45 ლარს.

მოპასუხის წარმომადგენლები არ ეთანხმებიან აღნიშნულ მოთხოვნას მ-სი

უსაფუძვლობის მოტივით და განმ-რტავენ, რომ მოსარჩელეს არ აქვს წარმოდგენილი მოთხოვნის დამადასტურებელი სათანადო მტკიცებულებები.

3.2.2. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, თითოეულმა მხარემ უნდა დამტკიცოს გარემოებანი, რომელზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნას და შესაგებელს. ხოლო ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, ამ გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება მხარეთა ახსნა-განმარტებებით, მოწმეთა ჩვენებებით, ფაქტების კონსტატაციის მასალებით, წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებებითა და ექსპერტთა დასკვნებით.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, სასამართლო აფასებს მტკიცებულებებს თავისი შინაგანი რწმენით, რომელიც უნდა ემყარებოდეს მათ ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ განხილვას, რის შედეგადაც მას გამოაქვს დასკვნა საქმისთვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობის ან არარსებობის შესახებ.

მითითებულ ნორმათა შესაბამისად, ფაქტობრივი გარემოებების მტკიცების ვალდებულება აკისრიათ მხარებს, რომლებიც თავის სამართლებრივ მოთხოვნას აფუძნებენ აღნიშნულ გარემოებებს და შესაბამისად, ისინი მიეთითება მათ მიერ. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსი ადგენს მხარეთა მიერ მითითებული ფაქტობრივი გარემოებების მტკიცების ტვირთის განაწილების სტანდარტს, მხარეს, რომელიც თავის მოთხოვნას თუ შესაგებელს აფუძნებს კონკრეტულ ფაქტობრივ გარემოებას, ეკისრება მითითებული გარემოების მტკიცების ტვირთი.

სამოქალაქო სამართალსა და საპროცესო სამართალში არსებობს მტკიცების ტვირთის სამართლიანი და ობიექტური განაწილების სტანდარტი, აღნიშნული სტანდარტის თანახმად, მტკიცების ტვირთი ნაწილდება იმგვარად, რომ მოსარჩელესა და მოპასუხეს უნდა დაეკისროთ იმ ფაქტების დამტკიცების ტვირთი, რომლის მტკიცება მათთვის უფრო მარტივი და ობიექტურად შესაძლებელია.

სასამართლო განმარტავს, რომ სამოქალაქო სამართალში მოქმედებს პრინციპი **”affirmanti, non negati, incumbit probatio”**- “მტკიცების ტვირთი ეკისრება მას, ვინც ამტკიცებს და არა მას, ვინც უარყოფს”. ამ დებულებიდან გამომდინარე, უნდა განისაზღვროს, ვინ რა უნდა ამტკიცოს.

სასამართლო მიიჩნევს, რომ მტკიცების ტვირთის ამგვარი გადანაწილება სრულებით შეესაბამება შეჯიბრებითობისა და დისპოზიციურობის პრინციპს და სამართლიანი განაწილებაა.

3.2.3. სასამართლო განმარტავს, რომ ფაქტობრივი გარემოების სადავოობისას

სასამართლო ხელმძღვანელობს შეჯიბრებითობის, დისპოზიციურობისა და თანასწორობის პრინციპით, რაც გულისხმობს იმას, რომ საქმის განხილვისას მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები. მხარეები თვითონვე განსაზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაედოს საფუძვლად მათ მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები. მხარეები თავად განსაზღვრავენ, თუ რომელი მტკიცებულებები გამოიყენონ ამა თუ იმ ფაქტობრივი გარემოებების დასადასტურებლად. ორივე მხარემ უნდა წარმოადგინოს მტკიცებულებები, რომლითაც უტყუარად დადგინდება სარჩელში და შესაგებელში მითითებული გარემოებების უტყუარად არსებობა. დისპოზიციურობის პრინციპიდან გამომდინარე ფაქტების მტკიცების ტვირთი მოსარჩელესა და მოპასუხეს შორის განაწილებული უნდა იყოს იმგვარად, რომ ფაქტის მტკიცება ობიექტურად შესაძლებელი იყოს. მხარეს, რომელსაც დაეკისრება რომელიმე ფაქტის დამტკიცება, მისთვის ასეთი გარემოების დამტკიცება ობიექტურად შესაძლებელი უნდა იყოს. მხარეებს არ უნდა დაეკისროთ იმ გარემოების მტკიცების ტვირთი, რომლის დამტკიცებაც მისთვის ობიექტურად შეუძლებელია.

3.2.4. სასამართლო მ-იჩნევს, რომ ბუნებრივი აირის ნასყიდობის ფასის დროულად აუნაზღაურებლობით გამოწვეული ზიანი - მიუღებელი შემოსავალი უნდა დაამტკიცოს მოსარჩელემ.

სამოტივაციო ნაწილი

4. შემ-ჯამებული სასამ-რთლო დასკვნა

მოსარჩელის მოთხოვნა ნასყიდობის საფასურის - 1-545,88 ლარის დაკისრების შესახებ დაკმ-ყოფილდეს, ხოლო მოთხოვნები - ზიანის ანაზღაურებისა და საადვოკატო მომსახურების ხ-რჯის დაკისრების შესახებ არ დაკმ-ყოფილდეს.

5. კანონები, რომლებითაც სასამ-რთლომ იხელმძღვანელა

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 68-ე, 149-ე, 316-ე, 317-ე, 327-ე, 394-ე, 400-ე, 408-ე, 4-1-ე, 4-2-ე, 414-ე, 477-ე მუხლები.

6. სამ-რთლებრივი შეფასება

6.1. სასამ-რთლო აღნიშნავს, რომ ადამ-ანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პარაგრაფი ავალდებულებს სასამ-რთლოს, დაასაბუთოს თავისი გადაწყვეტილება, რაც არ უნდა იქნეს გაგებული თითოეულ არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემ-დ (იხ.ჯღარ-ავა საქართველოს წინააღმდეგ, #7932/03; Van de Hurk v Netherlands par.61; Garcia Ruiz v Spain (GC) par.26; Jahnke and Lenoble v

France (dec); Perez v France (GC), par. 81; Hirvisaari v Finland,³²). შესაბამ-სად, სასამ-რთლო ყურადღებას გაამ-ხვილებს საქმ-სათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე ფაქტობრივ გარემოებებზე.

6.2. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 316-ე მუხლის თანახმ-დ, ვალდებულების ძალით კრედიტორი უფლებამოსილია მოსთხოვოს მოვალეს რაიმე მოქმედების შესრულება. შესრულება შეიძლება გამოიხატოს მოქმედებისაგან თავის შეკავებაშიც. თავისი შინაარსისა და ხასიათის გათვალისწინებით ვალდებულება შეიძლება ყოველ მხარეს აკისრებდეს მეორე მხარის უფლებებისა და ქონებისადმი განსაკუთრებულ გულისხმ-ერებას. ხოლო ამ-ვე კოდექსის 317-ე მუხლის მ-ხედვით, ვალდებულების წარმოშობისათვის აუცილებელია მონაწილეთა შორის ხელშეკრულება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ვალდებულება წარმოიშობა ზიანის მ-ყენების (დელიქტის), უსაფუძვლო გამდიდრების ან კანონით გათვალისწინებული სხვა საფუძვლებიდან.

6.3. სასამ-რთლო განმ-რტავს, რომ იმ საკითხის დადებითად გადაწყვეტა, საფუძვლიანია თუ არა სარჩელი, დამოკიდებულია რამდენიმე პირობის არსებობაზე, მ-თ შორის: უნდა მოიძებნოს სამ-რთლის ნორმ-, რომელიც მ-ესადაგება განსახილველ შემთხვევას; მოთხოვნის სამ-რთლებრივი საფუძვლის დადგენის შემდეგ უნდა მოხდეს იმ-ს შემოწმება, მოსარჩელის მ-ერ მ-თითებული ფაქტები პასუხობს თუ არა გამოსაყენებელი ნორმის აბსტრაქტულ ელემენტებს (შემ-დგენლობას). თუკი არ არსებობს მოთხოვნის სამ-რთლებრივი საფუძველი ან სარჩელში მ-თითებული ფაქტები იურიდიულად არ ამ-რთლებენ სასარჩელო მოთხოვნას, სარჩელი თავშივე უსაფუძვლოა.

განსახილველ შემთხვევაში, სასამ-რთლოში, სამოქალაქო წესით განსახილველი დავის საგანს წარმოადგენს აბონენტზე დარიცხული ბუნებრივი გაზის მოხმარებით წარმოშობილი დავალიანების თანხის დაკისრება. საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების საფუძველზე ერთმნიშვნელოვანია დასკვნა, რომ მხ-რეებს შორის წარმოშობილია ბუნებრივი აირის მ-წოდებიდან გამომდინარე ვალდებულებით-სამ-რთლებრივი ურთიერთობა, რაც ორივე მხ-რეს აკისრებს შემხვედრ ვალდებულებებს და, თავის მხრივ, მომხმ-რებელს წარმოუშობს მოხმ-რებული აირის ღირებულების ანაზღაურების ვალდებულებას, იქნება ეს სტანდარტული ქვითრის საფუძველზე დარიცხული პერიოდული თანხ-თუ სამ-რთალდარღვევის შესაბამ-სი ოქმ-ს საფუძველზე დარიცხული დავალიანება.

6.4. სასამ-რთლო განმ-რტავს, სამოქალაქო კოდექსში არ არის მოცემული მოძრავი ნივთის ცნება. 149-ე მუხლის მ-ხედვით, უძრავ ნივთებს მ-ეკუთვნება მ-წის ნაკვეთი მ-სში არსებული წიაღისეულით, მ-წაზე აღმოცენებული მცენარეები, ასევე შენობა-ნაგებობანი, რომლებიც მყარად დგას მ-წაზე. შესაბამ-სად, მოქმედებს იურიდიული ფიქცია - ნივთი, რომელიც არ არის უძრავი, ითვლება

მოძრავ ნივთად. იმ-სათვის, რომ საგანი მ-ჩნეულ იყოს ნივთად, არ არის აუცილებელი, რომ იგი მყარი მ-ტერიისაგან შედგებოდეს. ნივთი შეიძლება იყოს თხევადი ან აეროვანი საგანი, რამდენადაც მ-სი ფლობა ტექნიკური საშუალებების გამოყენებით შესაძლებელია. მ-გალითად, მ-ლებში არსებული ბუნებრივი გაზის ან წყლის გაზომვა შესაბამ-სი ხელსაწყოების გამოყენების გზით. ამ შემთხვევაში, ბუნებრივი გაზი და წყალი წარმოადგენს ნივთს. ამ-სთან, შესაძლებელი უნდა იყოს ნივთების ერთმ-ნეთისგან განცალკევება და შემოსაზღვრა.

6.5. სასამ-რთლოს მოსაზრებით, მოთხოვნის სამ-რთლებრივ საფუძვლად უნდა მ-ვიჩნიოთ სამოქალაქო კოდექსის 477-ე მუხლი, მოთხოვნის დამფუძნებელი ნორმ-, რომლის თანახმ-დ მყიდველი მოვალეა გადაუხ-დოს გამყიდველს შეთანხმებული ფასი და მ-ილოს ნაყიდი ქონება. ასევე, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომ-რაგების მ-რეგულირებელი ეროვნული კომ-სიის 2009 წლის 9 ივლისის №12 დადგენილების მე-3 მუხლის პირველი პუნქტი, რომლის დანაწესით, ბუნებრივი გაზის ნასყიდობის ხელშეკრულებით მ-მწოდებელი (გამყიდველი) კისრულობს ვალდებულებას, მ-აწოდოს საცალო მომხმ-რებელს (მყიდველს) ბუნებრივი გაზი მოქმედი კანონმდებლობით, ამ წესებითა და ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობების დაცვით, ხოლო მყიდველი იღებს ვალდებულებას, გადაიხ-დოს მ-ღებულის ბუნებრივი გაზის საფასური და დაიცვას მოქმედი კანონმდებლობით, ამ წესებითა და ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობები.

6.6. სამოქალაქო კოდექსი განამტკიცებს ხელშეკრულების თავისუფლების პრინციპს, რაც გულისხმობს, კონტრაქტის არჩევის, გარიგების შინაარსის და ფორმ-ს განსაზღვრის თავისუფლებას, ასევე, პირის უფლებას არ დადოს ხელშეკრულება, გარდა გამონაკლისი შემთხვევებისა. განსახილველ დავაში მხ-რებს შორის დაიდო ნასყიდობის ხელშეკრულება. 68-ე მუხლის თანახმ-დ, გარიგების ნამდვილობისათვის საჭიროა კანონით დადგენილი ფორმ-ს დაცვა. თუ ასეთი ფორმ- არ არის დაწესებული, მხ-რებს შეუძლიათ თვითონ განსაზღვრონ იგი. ამ-სთან, სამოქალაქო კოდექსი განსხვავებულ წინაპირობებს ადგენს უძრავი და მოძრავი ნივთის ნასყიდობის დროს. პირველ შემთხვევაში გარიგების წერილობითი ფორმ-ს დაცვა სავალდებულოა, მ-შინ როცა, მოძრავი ნივთის შემთხვევაში თავად მხ-რებს აქვთ უფლება განსაზღვრონ გარიგების ფორმ-.

6.7. განსახილველ დავაში უდავოდ არის დადგენილი, რომ მხ-რეთა შორის ზეპირი ფორმ-თ დაიდო ბუნებრივი გაზის მ-წოდების(ნასყიდობის) ხელშეკრულება. მოპასუხე არ უარყოფს 1- 545.88 ლარის ოდენობით დავალიანების არსებობას, რაც მ-ს 2017 წლის მარტიდან დღემდე გადაუხდელი აქვს. მ-სი მ-თითებით, მოსარჩელე მხოლოდ სამ- თვის მ-ნძილზე აწვდიდა გაზს, იმ-საც არათანმ-მდევრულად, კერძოდ, შპს „ს----რ ჯ----ჯია გაზი“ დაბალი წნევით ახორციელებდა გაზის მ-წოდებას და ვერ ხორციელებდა სათბურის ჯეროვანი გათბობა. ასევე, მოპასუხეს მოუხდა სემეკის მ-ერ აღიარებულ არარეგულირებად

ტერიტორიაზე, საკუთარი ხ-რჯებით გაზის შეყვანა (დანახ-რჯმ- შეადგინა 5000 ლარი).

6.8. პირველ საასრჩელო მოთხოვნას წარმოადგენს მოპასუხისათვის მოხმ-რებული ბუნებრივი გაზის ღირებულების გადახდა, რაც სასამ-რთლოში საქმ-ს განხილვისას მოპასუხემ ცნო. შესაბამ-სად, მოსარჩელის პოზიციისა და საქმეზე უდავოდ მიჩნეული ფაქტობრივი გარემოებების შეფასების საფუძველზე სასამართლო დადასტურებულად მ-იჩნევს, რომ მოპასუხეს მოსარჩელის წინაშე გააჩნია დავალიანება 1-545,88 ლარის ოდენობით, რაც ექვემდებარება სრული მოცულობით ანაზღაურებას.

6.9. მეორე სასარჩელო მოთხოვნას წარმოადგენს მოპასუხისათვის ზიანის თანხის (მიუღებელი შემოსავალი) დაკისრება. ზიანი უნდა ანაზღაურდეს 2016 წლის მ-რტიდან გადაწყვეტილების აღსრულებამდე, რაც ყოველთვიურად შეადგენს 1-5.45 ლარს.

6.10. სასამართლო განმ-რტავს, სამ-რთალწარმოება მ-მდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მხ-რეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხ-რის მ-ერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები. მხ-რეები თვითონვე განსაზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაედოს საფუძველად მ-თ მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 1-2.1-ე მუხლის თანახმ-დ, თითოეულმ- მხ-რემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. მტკიცების ტვირთი - ესაა სამოქალაქო სამ-რთალწარმოებაში საქმ-ს სწორედ გადაწყვეტისათვის მნიშვნელოვანი ფაქტების დამტკიცების მოვალეობის დაკისრება მხ-რეებზე, რომლის შესრულება უზრუნველყოფილია მ-ტერიალურ-სამ-რთლებრივი თვალსაზრისით არახელსაყრელი გადაწყვეტილების გამოტანით იმ მხ-რის მ-მ-რთ, რომელმ-ც ეს მოვალეობა არ (ვერ) შეასრულა. მხ-რეთა მტკიცებითი საქმ-ანობის საბოლოო მ-ზანი - ესაა სასამ-რთლოს დარწმუნება საქმ-ს სწორად გადაწყვეტისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობაში. სასამ-რთლოს დაურწმუნებლობა კი, მხ-რისათვის არახელსაყრელ შედეგს იწვევს. მტკიცების ტვირთი დამოკიდებულია არა მხ-რის როლზე პროცესში, არამედ მოთხოვნის საფუძველზე. ის ვინც ითხოვს ვალდებულების შესრულებას, უნდა დაამტკიცოს მოთხოვნის საფუძვლის არსებობა არა მხოლოდ მ-შინ, როდესაც იგი ითხოვს თავისი მოთხოვნის შესრულებას, ან აღიარებას, არამედ მ-შინაც, როდესაც იგი თავს იცავს მოწინააღმდეგე მხ-რის ნეგატიური აღიარებითი სარჩელისაგან (მოთხოვნისაგან).

6.11. მტკიცების ტვირთისაგან უნდა გავმ-ჯნოთ ფაქტების მ-თითების ტვირთი, როგორც მხ-რის ფაქულტატური მოვალეობა. მხ-რეები სსკ-ის მე-4 მუხლის

თანახმ-დ, სრულიად თავისუფალნი არიან მ-უთითონ ნებისმ-ერ ფაქტზე. ეს მ-თი უფლებაა, მ-გრამ მ-თ მ-ერ მ-თითებული ფაქტობრივი გარემოებების სამ-რთლებრივი შეფასება, ე.ი. იმ-ს დადგენა და გარ-ვევა, თუ რამდენად ასაბუთებენ ეს ფაქტები იურიდიულად მხ-რეთა მოთხოვნებს და შესაგებელს - ეს უკვე სასამ-რთლის შეფასების საგანია. ამ-სთან, საკმ-რისი არ არის, რომ მხ-რემ ზოგადად გამოთქვას მოსაზრება საქმ-სათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებაზე, მ-გალითად, განაცხ-დოს, რომ იგი მთლიანად უარყოფს მეორე მხ-რის მ-ერ მოხსენებულ საქმ-ს ფაქტობრივ გარემოებებს. მხ-რის მ-ერ წარმოდგენილი მოსაზრებები კონკრეტულად და დეტალურად უნდა ჩამოყალიბდეს და ეხებოდეს საქმ-ს გადაწყვეტისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოებას (კვალიფიციური შედავების მნიშვნელობა ფაქტობრივი გარემოებების დადგენის მ-ზნებისათვის). მხ-რეთა მ-ერ წარმოდგენილი ახსნა-განმ-რტებები უნდა იყოს დასაბუთებული და ეხებოდეს იმ გარემოებებს, რომლებსაც უშუალო კავშირი აქვს დავასთან. იმ-ვდროულად, ახსნა-განმ-რტება უნდა დასტურდებოდეს რელევანტური მტკიცებულებებით სსსკ-ის 1-2-ე მუხლის მე-3 ნაწილი.

6.12. სამოქალაქო კოდექსის 394-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, მოვალის მიერ ვალდებულების დარღვევისას კრედიტორს შეუძლია მოითხოვოს ამით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურება. ვალდებულების დარღვევა ზოგადი ფორმულირებაა და იგი შეიძლება სხვადასხვა ფორმით გამოიხატოს, მათ შორის, არაჯეროვან შესრულებაში. მტკიცების ტვირთის ობიექტურად და სამართლიანად განაწილების პირობებში, როგორც ზიანის მიყენების ფაქტის, ასევე, განცდილი ზიანის ოდენობის დამტკიცების ტვირთი მოსარჩელის (კრედიტორის) მხარეზეა.

6.13. სასამართლო განმარტავს, რომ ზიანი არის კანონით გათვალისწინებული ანაზღაურებადი სხვაობა „უნდა-ყოფილიყო“ და „არის მდგომარეობას“ შორის (სხვაობის ჰიპოთეზა). სამოქალაქო კოდექსის 408-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, პირმა, რომელიც ვალდებულია ანაზღაუროს ზიანი, უნდა აღადგინოს პირვანდელი მდგომარეობა, ანუ მდგომარეობა რომელიც იარსებებდა, რომ არა ვალდებულების დარღვევა (totalreparation-ის პრინციპი). ამასთანავე მნიშვნელობა არა აქვს, თუ რამდენად მაღალია მოვალის ბრალეულობის (განზრახვა თუ გაუფრთხილებლობა) ხარისხი ზიანის დადგომაში. თუმცა ეს წესი იზღუდება, თუ კრედიტორი თანაბრალეულია.

სამოქალაქო კოდექსის 411-ე მუხლის მიხედვით, ზიანი უნდა ანაზღაურდეს არა მხოლოდ ფაქტობრივად დამდგარი ქონებრივი დანაკლისისთვის, არამედ მიუღებელი შემოსავლისთვისაც. მიუღებლად ითვლება შემოსავალი, რომელიც არ მიუღია პირს და რომელსაც იგი მიიღებდა, ვალდებულება ჯეროვნად რომ შესრულებულიყო.

6.14. სასარჩელო მოთხოვნასთან მიმართებაში მ-უღებელ შემოსავლის დაკისრების შესახებ, სასამ-რთლო განმ-რტავს, სამოქალაქო კოდექსის 4-2-ე

მიუხედავად მოვალეს ათავისუფლებს ისეთი რისკებისაგან, რაც მ-უღებელია ქონებრივი პასუხისმგებლობის ჩვეულებრივი პრინციპებისათვის. მოსარჩელემ უნდა დაამტკიცოს, რომ მ-ს მ-ერ განცდილი ზიანი არის ხელშეკრულების დარღვევის ჩვეულებრივი და ნორმ-ლური შედეგი. ზიანის სავარაუდოება დგინდება გონივრულობის თვალსაზრისით და არ განისაზღვრება კონკრეტული ხელშეკრულების დამრღვევის სუბიექტური შესაძლებლობებით. მოვალემ ზიანი ყოველთვის უნდა აანაზღაუროს, მ-გრამ ხელშეკრულებით ნაკისრი რისკის ფარგლებში.

6.15. მიუღებელი შემოსავალი თავისი სამართლებრივი ბუნებით ზიანის ერთ-ერთ სახეს წარმოადგენს. ამდენად, მისთვის დამახასიათებელია ყველა ის ელემენტი, რომელიც ზიანიდან წარმოშობილი ვალდებულებებისათვის არის გათვალისწინებული. ვალდებულების შეუსრულებლობა, თავისთავად, ზიანის მომტანია მხარისთვის, რადგან კრედიტორს ყოველთვის აქვს შესრულების მოლოდინი და შესრულება მისთვის ყოველთვის გარკვეულ ღირებულებას წარმოადგენს, მაგრამ მიუღებელი შემოსავლის ანაზღაურების მოთხოვნა წარმოიშობა ვალდებულების დარღვევის შემთხვევაში მხოლოდ მაშინ, თუ დარღვევამ დამატებით ზიანი მიაყენა კრედიტორს. მიუღებელი შემოსავლის სახით ზიანი დგება, როდესაც ვალდებულების შეუსრულებლობით კრედიტორს გარკვეული შემოსავლის წყარო გაუჩნდებოდა, დამატებით მატერიალურ სიკეთეს შეიძენდა, რაც ვერ განხორციელდა ვალდებულების შეუსრულებლობის გამო.

მიუღებელი შემოსავალი თავისი ბუნებით გულისხმობს „წმ-ნდა ეკონომ-კურ დანაკარგს“ (pure economic loss), რომელიც ხელშეკრულების მხ-რემ განიცადა და რომელსაც ადგილი არ ექნებოდა, ხელშეკრულება რომ ჯეროვნად შესრულებულიყო. იმ-სათვის, რომ შემოსავალი მიუღებლად ჩაითვალოს, მ-ს პირდაპირი და უშუალო კავშირი უნდა ჰქონდეს მოვალის მიერ ვალდებულების დარღვევასთან. პირდაპირ კავშირში იგულისხმება მოვლენების, მოქმედებისა და დამდგარი შედეგის ის ლოგიკური ბმ-, რომელიც არ ტოვებს შემოსავლის მ-ლების რეალურ შესაძლებლობასთან დაკავშირებული ეჭვის საფუძველს. მიუღებელი შემოსავლის ანაზღაურების საკითხის გადაწყვეტისას, ზიანის ანაზღაურება უნდა განისაზღვროს მხოლოდ ობიექტური კრიტერიუმებით ისე, რომ ამას არ მოჰყვეს დაზარალებულის უსაფუძვლო გამდიდრება (**იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება, სუსგ საქმე Nას-459-438-2015, 7 ოქტომბერი, 2015 წელი**).

6.16. ზიანის მიყენების ფაქტისა და ზიანის ოდენობის შეფასება განსაკუთრებულ თავისებურებას იძენს, როცა საქმე ეხება ფულად ვალდებულებას. ამგვარი დამოკიდებულება განპირობებულია ფულის განსაკუთრებული თვისებებით, კერძოდ, სყიდვაუნარიანობის მაღალი ხარისხი ყველა შემთხვევაში ანიჭებს ფულს სარგებლის მოტანის უნარს. იგი ყოველთვის წარმოადგენს შემოსავლის

წყაროს, ვინაიდან შეუძლია, შესძინოს მესაკუთრეს არა მხოლოდ მისთვის სასურველი ქონება, არამედ გარკვეული პერიოდული შემოსავალი პროცენტის სახით.

6.17. სსკ-ის 411-ე, 412-ე მუხლებზე დაყრდნობით სასამართლო განმარტავს, რომ მხარეთა შორის მტკიცების ტვირთის განაწილების პრინციპიდან გამომდინარე, მოსარჩელე ვალდებულია დაამტკიცოს მოპასუხის მხრიდან ვალდებულების დარღვევის ფაქტი, ზიანის არსებობა და მისი მოცულობა, ასევე, მიზეზობრივი კავშირი ქმედებასა და დამდგარ შედეგს შორის, ანუ მოპასუხის ქმედება უნდა იყოს არა მარტო ბრალეული, არამედ - ზიანის გამომწვევიც. ზიანის ანაზღაურების ინსტიტუტი ემსახურება არა ზიანის მიმყენებლის დასჯას, არამედ იმ დანაკლისის შევსებას, რომელიც ვალდებულების დარღვევის შედეგად სხვა პირს მიადგა.

6.18. მოცემულ შემთხვევაში, მოსარჩელის ის არგუმენტი, რომ მოპასუხის მ-ერ შესყიდული საქონლის ღირებულების გადახდის შემთხვევაში, თავის კუთვნილს თანხ-ს საკრედიტო დაწესებულებაში განათავსებდა ანაბარზე და იგი მ-იღებდა შემოსავალს სულ მცირე წლიურ 12%-ს პროცენტის სახით, სასამართლო ზიანის ანაზღაურების დაკისრების საკმარის საფუძვლად ვერ მ-იჩნევს და განმ-რტავს, რომ სამოქალაქო კოდექსის 408-ე მუხლის პირველი ნაწილის, 4-1-ე, 4-2-ე მუხლების ამოსავალი დებულება სწორედ იმ-ში მდგომ-რეობს, რომ ანაზღაურებას ექვემდებარება მ-უღებელი შემოსავალი, ანუ ანაცდური მოგება (lucrum cessans). სამოქალაქო კოდექსის 4-1-ე მუხლის მ-ხედვით, მ-უღებლად მ-იჩნევა შემოსავალი, რომელიც კრედიტორს არ მ-უღია და რომელსაც იგი მ-იღებდა მოვალეს ვალდებულება ჯეროვნად რომ შეესრულებინა. მ-უღებელი შემოსავალი სავარაუდო შემოსავალია. ყურადღება უნდა მ-ექცეს იმ-ს, რამდენად მოსალოდნელი იყო მ-სი მ-ღება.

6.19. საქმ-ს მ-სალებით დადგენილია, რომ გამყიდველი(მოსარჩელე) ზეპირი ხელშეკრულების ფარგლებში უზრუნველყოფდა ბუნებრივი გაზის მ-წოდებას მოპასუხისათვის. შესაბამ-სად, ხელშეკრულების დადებისას მოსარჩელის ინტერესს წარმოადგენდა მოძრავი ქონების(ბუნებრივი გაზის) გასხვისება და არა აბონენტის მიერ ნასყიდობის საფასურის ბანკში ანაბარზე განთავსება და ამ გზით სარგებლის მ-ღება. შესაბამ-სად, მოპასუხისათვის სავარაუდო ვერ იქნებოდა ის ფაქტი, რომ მოსარჩელე აპირებდა ნასყიდობის საფასურის საბანკო ანაბარზე განთავსებას და ამ-თ მოგების მ-ღებას. საქმეში არ არის წარმოდგენილი მტკიცებულება, რაც დაადასტურებდა გარემოებას, რომ მოსარჩელე წარმოადგენს სამეწარმეო ორგანიზაციას, რომლის ძირითადი მ-მ-რთულებაა მისი აბონენტებისგან მ-ღებული ბუნებრივი გაზის საფასურის მოგების მიღების მიზნით განთავსება საბანკო ანაბარზე.

6.20. ამდენად, იმ მტკიცებულებებით, რაც მოსარჩელემ სასამართლოში

წარადგინა, უტყუარად არ დადასტურდა, რომ მყიდველისთვის თავიდანვე მოსალოდნელი და პროგნოზირებადი იყო, რომ მის მიერ ნასყიდობის ფასის გადაუხდელობის პირობებში მოსარჩელეს მ-ადგებოდა ზიანი და ის ვერ მიიღებდა სარჩელში დასახელებული მოცულობის შემოსავალს. შესაბამისად, არ დასტურდება მოვალისათვის წინასწარ სავარაუდო ზიანის მოპასუხისათვის დაკისრების ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლების არსებობა.

6.21. ასევე უსაფუძვლოა მოსარჩელის მოთხოვნა საადვოკატო მომსახურების ხ-რჯების მოპასუხისათვის დაკისრების ნაწილში. საქმეში არსებული მ-სალებით დგინდება, რომ შპს „ს----რ ჯ----ჯია გაზი“ წარმოდგენილი იყო ამ-ვე კომპანიაში დასაქმებული პირებით. მოსარჩელეს არ წარმოუდგინა საადვოკატო მომსახურებისათვის გაწეული ხ-რჯების დამ-დასტურებელი რაიმე დოკუმენტი. შესაბამ-სად, იმ პირობებში, როდესაც მოსარჩელეს არ გადაუხდია წარმოდგენლისათვის იურიდიული მომსახურების თანხ-, უსაფუძვლოა მოთხოვნა საადვოკატო მომსახურების არარსებული ხ-რჯის მოპასუხისათვის დაკისრება.

7. საპროცესო ხ-რჯები

7.1. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 49.2-ე მუხლის მ-ხედვით, თუ სასამ-რთლოს მთავარ სხდომ-მდე მოსარჩელე უარს იტყვის სარჩელზე, მოპასუხე ცნობს სარჩელს ან მხ-რეები მორიგდებიან, მხ-რეები მთლიანად თავისუფლდებიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან. ამ-ვე კოდექსის 53-ე მუხლის თანახმ-დ, იმ მხ-რის მ-ერ გაღებული ხ-რჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხ-რეს, თუნდაც ეს მხ-რე განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამ-რთლო ხ-რჯების გადახდისაგან. თუ სარჩელი ნაწილობრივ დაკმ-ყოფილდა, მ-შინ ამ მუხლში აღნიშნული თანხ- მოსარჩელეს მ-ეკუთვნება სარჩელის იმ მოთხოვნის პროპორციულად, რომელიც სასამ-რთლოს გადაწყვეტილებით იქნა დაკმ-ყოფილებული, ხოლო მოპასუხეს – სარჩელის მოთხოვნის იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელზედაც მოსარჩელეს უარი ეთქვა.

7.2. განსახილველ შემთხვევაში მოპასუხემ ნაწილობრივ ცნო სარჩელი, შესაბამ-სად, ამ ნაწილში მოპასუხეს არ ეკისრება სახელმწიფო ბაჟის გადახდა, ხოლო მოსარჩელეს უნდა დაუბრუნდეს სარჩელზე გადახდილი ბაჟი 316.37 ლარის ოდენობით. სარჩელი დაკმ-ყოფილებულია ნაწილობრივ, დაკმ-ყოფილებული სასარჩლო მოთხოვნის პროპორციულად, მოპასუხეს ეკისრება სახელმწიფო ბაჟის გადახდა მოსარჩელის სასარგებლოდ 1-545.88 ლარის ოდენობით.

სარეზოლუციო ნაწილი

სასამ-რთლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8, 37-ე 53-ე, 55-ე, 243-244-ე, 247-ე, 257-ე, 259¹-ე, 364-ე, 367-ე, 369-ე მუხლებით და

გადაწყვიტა

1. შპს „ს----რ ჯ----ჯია გაზის“ სარჩელი დაკმ-ყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. „რ- ჯ----ჯიან აგრო ექსპორტ ჯგუფს“ (ს/კ 4-6318693) შპს „ს----რ ჯ----ჯია გაზის“ (ს/კ 202403121) სასარგებლოდ დაეკისროს მოხმ-რებული ბუნებრივი აირის საფასურის 10545.88 ლარის გადახდა;
3. შპს „ს----რ ჯ----ჯია გაზის“ სასარჩელო მოთხოვნა მ-უღებელი შემოსავლის და საადვოკატო მომსახურების ხ-რჯის დაკისრების ნაწილში არ დაკმ-ყოფილდეს;
4. შპს „ს----რ ჯ----ჯია გაზის“ დაუბრუნდეს მ-ს მ-ერ სახელმწიფო ბიუჯეტში სარჩელზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟიდან 316.37 ლარი, სახელმწიფო ბაჟი 2017 წლის 28 ივლისს გადახდილია შემდეგ ანგარიშზე - ხ-ზინის ერთიანი ანგარიში, ბანკის კოდი - TRESGE22, სახ-ზინო კოდი 300763150;
5. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის სააპელაციო სასამ-რთლოში დასაბუთებული გადაწყვეტილების ჩაბარებიდან 14 დღის ვადაში, სარეზოლუციო ნაწილის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული წესების დაცვით მცხეთის რაიონული სასამ-რთლოს მეშვეობით;
6. გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსურველი მხ-რე, თუ ის ესწრება გადაწყვეტილების გამოცხ-დებას ან მ-სთვის ცნობილია გადაწყვეტილების გამოცხ-დების თარიღი, ვალდებულია გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხ-დებიდან არა უადრეს 20 და არა უგვიანეს 30 დღისა, გამოცხ-დდეს მცხეთის რაიონული სასამ-რთლოში და ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი. წინააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება გადაწყვეტილების გამოცხ-დებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია.

მოსამ-რთლე

დავით ახ-ლბედაშვილი